

Тарасенко О. А., Бутенко Е. Г. Флоральний мотив у декоративній композиції // Збереження і розвиток традицій пленеру: художня освіта і арт-туризм: тези доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції (31 січ.-2 лют. 2020 р., м. Одеса) / коорд. проекту Д. О. Величко; упорядн. А. І. Носенко; відп. секр. Д. О. Величко, А. І. Носенко; ДЗ «Південноукр. Нац. пед. ун-т ім. К.Д. Ушинського». – Одеса: Астропринт, 2020. – с. 110 – 111.

Ключові слова: стилізація, рослинний орнамент, флора, композиція, декоративне зображення.

Анотація: показано використання флоральних мотивів у композиціях творів декоративно-прикладного мистецтва.

Тарасенко Ольга Андріївна,

Заслужений діяч мистецтв України, доктор мистецтвознавства, професор,
завідувач кафедри образотворчого мистецтва Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»,

член Національної спілки художників України,

Бутенко Елеонора Геннадіївна,

здобувач вищої освіти ОС «магістр» Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна

ФЛОРАЛЬНИЙ МОТИВ У ДЕКОРАТИВНІЙ КОМПОЗИЦІЇ

Ключові слова: стилізація, рослинний орнамент, флора, композиція, декоративне зображення.

Флора це сукупність видів рослин, поширених на певній території з особливими умовами. Назва цього терміну виникла завдяки імені древньоримської богині весняного цвітіння Флори. Її культ особливо

поширився у Середній Італії. Саме вона вважалася богинею весни, польових квітів, плодів тощо. На її честь у сабіян було названо весняний місяць (Floralis).

Флоральний мотив є характерним елементом, який постійно використовувався у розпису, вишивці та інших видах мистецтва. Зображення стилізованих рослин та зооморфного орнаменту можна побачити на рушнику у вигляді окремих знаків. Саме рушниковий орнамент є феноменальним явищем збереження знакової системи, яка з'явилася ще в доісторичну епоху. В мистецтві знаки – це образи і символи, які є носіями конкретно-чуттєвого характеру. Саме такими образами багата традиційна вишивка українського рушника.

Рушник як вид творчості є витвором народного декоративно-ужиткового мистецтва. Це, здебільшого, домоткане полотно прямокутної форми з вишитим на ньому орнаментом, який має декоративне, обрядове, а також ужиткове призначення. Він містить всі властивості, які притаманні сакральному мистецтву і тому, саме орнамент рушника є особливою інформаційно-знаковою системою та видом художньо-естетичної діяльності, та має важливе культурне значення.

Для створення декоративної композиції у вишивці мисткині переробляли вже існуючий матеріал, беручи натхнення від природи. Спостерігаючи за оточуючим середовищем, стилізували його, перетворюючи доцільно художньому задуму. Композиційний задум втілювався у художню форму навіть, коли цей образ дорівнював знаку.

Стилізація – це метод ритмічної організації простору, завдяки чому зображення набуває ознак декоративності. Працюючи над нею майстрині експериментували в різних напрямках. Виявлялися характерні ознаки предмету, зображувальні об'єкти спрощувалися і досягали форми символу. Існував певний зв'язок між суттю та елементами вираження. Символи сполучаючись один з

одним та утворювали текст. Через орнаменти та символіку відображувався колорит народної творчості.